Sbírka soudních rozhodnutí

STANOVISKO GENERÁLNÍHO ADVOKÁTA
NIILA JÄÄSKINENA
přednesené dne 15. prosince 2011 [1]

Věc C-378/10

VALE Építési kft.
[žádost o rozhodnutí o předběžné otázce

podaná Magyar Köztársaság Legfelsőbb Bírósága (Maďarsko)]

„Svoboda usazování — Články 49 SFEU a 54 SFEU — Přemístění sídla společnosti z členského státu původu do jiného členského státu se změnou použitelného vnitrostátního práva (‚přeshraniční opětovné založení kapitálové společnosti') — Vnitrostátní právní úprava, jež neumožňuje zapsat do vnitrostátního obchodního rejstříku společnost založenou v jiném členském státě jakožto právní předchůdkyni společnosti — Vnitrostátní právní úprava, jež umožňuje zápis takového údaje pouze v případě, že uvedená právní předchůdkyně je společností založenou v Maďarsku“

I – Úvod

1. Toto řízení o žádosti o rozhodnutí o předběžné otázce souvisí s problematikou přeshraniční mobility společností v rámci jednotného trhu. Žádost podaná Soudnímu dvoru se týká výkladu článků 43 ES a 48 ES – nyní články 49 SFEU a 54 SFEU – a byla předložena v rámci nesporného řízení, které navazovalo na přeshraniční přesun italské společnosti do Maďarska prostřednictvím přemístění jejího sídla, což znamenalo výmaz této společnosti z italského obchodního rejstříku, změnu použitelného práva a její opětovné založení jakožto maďarské společnosti, jež má být universální právní nástupkyní uvedené italské společnosti.

2. Maďarská právní úprava, o kterou se v této věci jedná, umožňuje zapsat do vnitrostátního obchodního rejstříku společnost založenou v Maďarsku jakožto právní předchůdkyni společnosti. Uvedená právní úprava naopak neumožňuje zapsat takový údaj v případě, že právní předchůdkyní je společnost založená v jiném členském státě, jak tomu je ve věci v původním řízení.

3. Projednávaná věc souvisí s řadou rozsudků Soudního dvora týkajících se evropského korporačního práva, jakými jsou rozsudky Daily Mail and General Trust, Centros, Überseering, Inspire Art, SEVIC Systems a Cartesio [2]. Tato věc však obsahuje nový aspekt, jelikož Soudní dvůr je žádán o to, aby rozhodl o rozsahu povinností hostitelského členského státu v případě „přeshraničního opětovného založení kapitálové společnosti“ [3].

1 — Původní jazyk: francouzština.

2 — Rozsudky ze dne 27. září 1988, Daily Mail and General Trust (81/87, Recueil, s. 5483); ze dne 9. března 1999, Centros (C-212/97, Recueil, s. I-1459); ze dne 5. listopadu 2002, Überseering (C-208/00, Recueil, s. I-9919); ze dne 30. září 2003, Inspire Art (C-167/01, Recueil, s. I-10155); ze dne 13. prosince 2005, SEVIC Systems (C-411/03, Sb. rozh. s. I-10805), a ze dne 16. prosince 2008, Cartesio (C-210/06, Sb. rozh. s. I-9641).

3 — V tomto stanovisku budu odkazovat na operaci, která je posuzovaná ve věci v původním řízení, jako na operaci, která zakládá „přeshraniční opětovné založení kapitálové společnosti“. Důvody této kvalifikace budou uvedeny níže.

II – Právní rámec

A – *Unijní právo*

4. Primární ani sekundární unijní právo neobsahuje ustanovení, která by upravovala přeshraniční opětovné založení společnosti z jednoho členského státu nebo mezinárodní přemístění sídla takové společnosti [4].

5. Nařízení Rady (ES) č. 2157/2001 ze dne 8. října 2001 o statutu evropské společnosti (SE) však v článku 8 stanoví podrobná pravidla týkající se přemístění sídla SE [5]. Stejně tak nařízení Rady (ES) č. 1435/2003 ze dne 22. července 2003 o statutu Evropské družstevní společnosti (SCE) umožňuje evropským družstevním společnostem, aby přemístily své sídlo [6]. Směrnice Evropského parlamentu a Rady 2005/56/ES ze dne 26. října 2005 o přeshraničních fúzích kapitálových společností mimoto vytváří právní rámec pro účely takových fúzí [7].

B – *Vnitrostátní právo*

6. Základní ustanovení vnitrostátního práva jsou obsažena ve dvou právních předpisech [8].

7. Zaprvé se jedná o zákon č. V z roku 2006 o veřejnosti údajů o společnostech, soudním rejstříkovém řízení a dobrovolné likvidaci (A cégnyilvánosságról, a bírósági cégeljárásról és a végelszámolásról szóló 2006. évi V. törvény) [9] (dále jen „zákon o zápisu společností do obchodního rejstříku“). Relevantní ustanovení tohoto zákona jsou uvedena v článcích 24 až 29 a v čl. 57 odst. 4.

8. Zadruhé se jedná o zákon č. IV z roku 2006 o obchodních společnostech (A gazdasági társaságokról szóló 2006. évi IV. törvény) [10] (dále jen „zákon o obchodních společnostech“). Relevantní ustanovení tohoto zákona jsou obsažena zejména v článku 3, čl. 69 odst. 1 a v článcích 71, 73, 74 a 75.

III – Spor v původním řízení a předběžné otázky

9. Společnost VALE Costruzioni Srl (dále jen „společnost VALE Costruzioni“), italská společnost s ručením omezeným, byla zapsána do obchodního rejstříku v Římě (Itálie) dne 16. listopadu 2000.

10. Dne 3. února 2006 společnost VALE Costruzioni podala návrh na výmaz z uvedeného obchodního rejstříku a uvedla, že své sídlo hodlá přemístit do Maďarska a pokračovat tam v činnosti a současně ukončit činnost v Itálii.

11. Na základě tohoto návrhu úřad pověřený vedením rejstříku v Římě provedl výmaz společnosti VALE Costruzioni z rejstříku dne 13. února 2006. Jak vyplývá ze spisu, v rejstříku bylo pod názvem „Výmaz a přemístění sídla“ zaznamenáno, že „společnost se přestěhovala do Maďarska“. Výpis z italského obchodního rejstříku ukazuje, že společnost VALE Costruzioni označila Maďarsko jako stát svého sídla a uvedla adresu v Budapešti (Maďarsko).

4 — Pro připomenutí, Komise Evropských společenství ve svém sdělení ze dne 21. května 2003 o modernizaci korporačního práva [COM(2003) 284 v konečném znění], které bylo součástí jejího záměru vypracovat návrh čtrnácté směrnice o přemístění sídla z jednoho členského státu do druhého, zahájila v tomto ohledu veřejnou konzultaci, která byla ukončena dne 15. dubna 2004. Komise přitom do dnešního dne takový návrh nepřijala.

5 — Úř. věst. L 294, s. 1; Zvl. vyd. 06/04, s. 251.

6 — Úř. věst. L 207, s. 1; Zvl. vyd. 17/01, s. 280.

7 — Úř. věst. L 310, s. 1.

8 — Obsah těchto předpisů je uveden v dalších bodech v rozsahu, který považuji za relevantní.

9 — Magyar Közlöny 2006/1 (I. 4.), 4. leden 2006, s. 99.

10 — Magyar Közlöny 2006/1 (I. 4.), 4. leden 2006, s. 24.

12. Dne 14. listopadu 2006, tedy o devět měsíců později, jednatel společnosti VALE Costruzioni a další fyzická osoba v Římě schválili stanovy společnosti s ručením omezeným založené podle maďarského práva, VALE Építési kft (dále jen „společnost VALE Építési“), za účelem jejího zápisu do maďarského obchodního rejstříku. Preambule společenské smlouvy uvádí, že „společnost původně založená v Itálii podle italského práva se rozhodla přemístit své sídlo do Maďarska a vyvíjet činnost podle maďarského práva“. V souladu se společenskou smlouvou byla uvolněna polovina základního jmění v míře požadované maďarskou právní úpravou a uhrazena dne 14. prosince 2006 na účet otevřený na jméno společnosti VALE Építési v Maďarsku. Podle společenské smlouvy se sídlo nachází na téže budapešťské adrese.

13. Právní zástupce společnosti VALE Építési podal dne 19. ledna 2007 k Fővárosi Bíróság (soud hlavního města Budapešti, Maďarsko), fungujícímu jako cégbíróság (soud pověřený vedením obchodního rejstříku), návrh na zápis společnosti do rejstříku podle maďarského práva. V návrhu uvedl, že společnost VALE Costruzioni je právní předchůdkyní společnosti VALE Építési.

14. Uvedený soud, pověřený vedením obchodního rejstříku v prvním stupni, návrh na zápis do rejstříku podaný společností VALE Építési zamítl. Uvedená společnost podala odvolání k Fővárosi Ítélőtábla (krajský soud v Budapešti), který toto zamítavé rozhodnutí potvrdil. V jeho rozhodnutí se uvádí, že podle maďarské právní úpravy obchodních společností nemůže společnost založená a zapsaná v Itálii přemístit své sídlo do Maďarska a do obchodního rejstříku ji nelze zapsat navrženým způsobem. Uvedl, že podle zákona o zápisu společností do obchodního rejstříku není možné uvést jako právní předchůdkyni společnost, která není maďarská. V obchodním rejstříku mohou být zapsány pouze údaje taxativně vyjmenované v článcích 24 až 29 uvedeného zákona.

15. Společnost VALE Építési podala kasační opravný prostředek k Magyar Köztársaság Legfelsőbb Bírósága (Nejvyšší soud Maďarské republiky), který je zde předkládajícím soudem. Podle názoru této společnosti napadené rozhodnutí porušuje ustanovení článků 43 ES a 48 ES, která jsou přímo použitelná, jelikož nerozlišuje mezi mezinárodním přemístěním sídla společnosti, které není spojeno se změnou původní právní subjektivity společnosti ani se změnou použitelného práva, a mezinárodní přeměnou společnosti, při níž k takové změně dochází.

16. Podle názoru předkládajícího soudu spočívají praktické obtíže projednávané věci v tom, že obchodní rejstřík je organizován podle systému „případů“ a obsah různých případů je přitom určen články 24 až 29 zákona o zápisu společností do obchodního rejstříku. Společnost, která chce využít svobody usazování nikoli tím, že své sídlo přemístí do Maďarska, ale tím, že založí novou maďarskou společnost, a která chce, aby v jejích stanovách bylo uvedeno, že dříve vykonávala činnost v jiném členském státě, může tuto okolnost zmínit pouze tak, že uvede datum přeměny. V tomto ohledu předkládající soud potvrzuje závěry Fővárosi Bíróság a uvedl, že přemístění sídla, které implikuje opětovné založení společnosti podle maďarského práva, a uvedení její italské předchůdkyně, o což žádala VALE Építési, nelze v maďarském právu považovat za přeměnu.

17. Za těchto okolností se vnitrostátní soud rozhodl přerušit řízení a položit Soudnímu dvoru následující předběžné otázky:

„1) Je hostitelský členský stát povinen řídit se články 43 [ES] a 48 ES v případě, kdy společnost založená v jiném členském státě (státě původu) přemístí své sídlo do hostitelského členského státu a současně za tímto účelem zajistí svůj výmaz z obchodního rejstříku v členském státě původu, vlastníci společnosti schválí zakládající akt vyhotovený podle práva hostitelského členského státu a společnost podá návrh na zápis do obchodního rejstříku hostitelského členského státu v souladu s právem tohoto státu?

2) Je v případě kladné odpovědi na první otázku třeba vykládat články 43 [ES] a 48 ES v tom smyslu, že brání právní úpravě nebo praxi (hostitelského) členského státu, která upírá společnosti legálně založené podle práva jiného členského státu (původu) právo přemístit své sídlo do hostitelského členského státu a tam pokračovat v činnosti podle práva tohoto státu?

3) Je pro účely odpovědi na druhou otázku relevantní důvod, pro který hostitelský členský stát odmítne zápis společnosti do obchodního rejstříku? Konkrétně:

— že v aktu, kterým se společnost zakládá, vydaném v hostitelském členském státě, společnost uvede jako svou právní předchůdkyni společnost založenou v členském státě původu, jež byla vymazána z obchodního rejstříku tohoto státu, a navrhne, aby byla tato společnost jako její právní předchůdkyně uvedena v obchodním rejstříku hostitelského členského státu?

— Je v případě mezinárodní přeměny uvnitř Společenství pro účely rozhodnutí hostitelského členského státu o návrhu na zápis společnosti do obchodního rejstříku hostitelský členský stát povinen zohlednit akt, jímž členský stát původu zaznamenal do svého obchodního rejstříku skutečnost, že došlo ke změně sídla, a pokud ano, do jaké míry?

4) Je hostitelský členský stát oprávněn přezkoumat v souladu s ustanoveními svého vnitrostátního práva, která upravují vnitrostátní přeměny společností, návrh na zápis do obchodního rejstříku podaný v tomto státě společností, jež uskutečňuje mezinárodní přeměnu uvnitř Společenství, a tedy požadovat, aby tato společnost splnila veškeré podmínky, které stanoví vnitrostátní právo hostitelského členského státu pro vnitrostátní přeměny (například vypracování účetní rozvahy a soupisu majetku), nebo je naopak povinen na základě článků 43 ES a 48 ES rozlišovat mezi mezinárodními přeměnami uvnitř Společenství a vnitrostátními přeměnami, a pokud ano, do jaké míry?“

IV – Řízení před Soudním dvorem

18. Žádost o rozhodnutí o předběžné otázce byla do rejstříku kanceláře Soudního dvora zapsána dne 28. července 2010. Písemná vyjádření byla předložena společností VALE Építési, maďarskou a německou vládou, Irskem, italskou a rakouskou vládou a vládou Spojeného království, jakož i Komisí a Kontrolním úřadem ESVO.

19. Za účelem doplnění informací ve spise zaslal Soudní dvůr italské vládě a právnímu zástupci společnosti VALE Építési otázky, na které měli písemně odpovědět a které se týkaly působnosti ustanovení italského práva i skutkových okolností projednávané věci. Podání obsahující odpovědi byla zapsána do rejstříku kanceláře Soudního dvora dne 22. července 2011.

20. Společnost VALE Építési, maďarská a německá vláda, Irsko, italská a rakouská vláda a vláda Spojeného království, jakož i Komise a Kontrolní úřad ESVO byly zastoupeny na jednání, které se konalo dne 14. září 2011.

V – Analýza

A – *Úvod*

21. Svými otázkami se předkládající soud táže, zda se unijní právo použije – a pokud ano, pak s jakými účinky – na přemístění sídla nebo přeměnu kapitálové společnosti legálně založené v členském státě A a následně vymazané z obchodního rejstříku v uvedeném členském státě za účelem přemístění do členského státu B spojeného se změnou použitelného práva a zápisem do obchodního rejstříku

v tomto státě. Vzhledem k tomu, že ustanovení maďarského práva neumožňují, aby zápis takové společnosti do obchodního rejstříku obsahoval údaj o společnosti z jiného členského státu jakožto o její právní předchůdkyni, táže se předkládající soud Soudního dvora na řešení s ohledem na ustanovení unijního práva týkající se svobody usazování.

22. S ohledem na problematiku předloženou Soudnímu dvoru navrhuji rozdělit přezkum otázek na dvě části: v první části se budu zabývat použitelností článků 49 SFEU a 54 SFEU[11] v oblasti přeměny společností a ve druhé části účinky ustanovení o svobodě usazování na vnitrostátní ustanovení, která mohou představovat překážky svobody usazování.

23. Avšak než přistoupím k analýze předběžných otázek, chtěl bych se úvodem vyjádřit ke třem bodům, které si podle mého názoru zasluhují pozornost. Zaprvé, někteří zúčastnění vyjádřili pochybnosti ohledně přípustnosti této žádosti o rozhodnutí o předběžné otázce. Zadruhé se mi zdá nezbytné objasnit terminologii, kterou budu používat. Za třetí, poslední předběžná hlavní otázka se týká právní existence společnosti VALE Costruzioni v okamžiku podání návrhu na zápis do obchodního rejstříku v Maďarsku.

B – *K přípustnosti*

24. Ve svých písemných vyjádřeních vláda Spojeného království, jakož i Kontrolní úřad ESVO ke dvěma posledním otázkám uvádí, že předkládací rozhodnutí má mezery, jež mohou způsobit nepřípustnost položených otázek. Uvedené rozhodnutí totiž neupřesňuje právní důsledky, které italské právo spojuje s výmazem společnosti VALE Costruzioni z obchodního rejstříku. Maďarská vláda i Komise tvrdí, že z uvedeného rozhodnutí nevyplývá, zda společnost VALE Costruzioni vykonávala po svém výmazu z obchodního rejstříku hospodářskou činnost, či nikoli. Maďarská a rakouská vláda a vláda Spojeného království mimoto poznamenávají, že stanovy společnosti VALE Építési byly schváleny osobami, z nichž některé nebyly společníky společnosti VALE Costruzioni. Konečně Irsko tvrdí, že není jasné, zda je přemístěním sídla míněno přemístění statutárního nebo skutečného sídla.

25. Nemám nicméně za to, že by přípustnost předběžných otázek vyvolávala pochybnosti. Podle mého názoru z judikatury Soudního dvora vyplývá, že v rámci řízení upraveného článkem 267 SFEU platí, že týkají-li se položené otázky výkladu unijního práva, musí Soudní dvůr v zásadě rozhodnout[12]. Soudní dvůr může odmítnout rozhodnutí o předběžné otázce položené vnitrostátním soudem pouze tehdy, je-li zjevné, že žádaný výklad unijního práva nemá žádný vztah k realitě nebo předmětu sporu v původním řízení, jedná-li se o hypotetický problém, nebo také nedisponuje-li Soudní dvůr skutkovými či právními poznatky nezbytnými pro užitečnou odpověď na otázky, které jsou mu položeny[13].

26. Tak tomu přitom v projednávaném případu zjevně není. I přes nepřesnost předkládacího rozhodnutí ohledně zvláštností italského práva, mám za to, že Soudní dvůr disponuje dostatečnými informacemi k tomu, aby mohl rozhodnout. Položené otázky se přesně pojí s právním a faktickým rámcem a týkají se skutečného problému, který by mohl mít rozsáhlé důsledky pro celý jednotný trh. Tyto otázky ostatně dosud nebyly předmětem přesné odpovědi Soudního dvora.

27. Mimoto problematika právních důsledků, které jsou spojeny s výmazem kapitálové společnosti z italského obchodního rejstříku, tedy skutečnost, kterou výslovně zmínil vnitrostátní soud, se zdá být zvláště složitá a není vykládána jednotně.

11 — Nové číslování po vstupu Lisabonské smlouvy v platnost.

12 — Viz mimo jiné rozsudek ze dne 10. června 2010, Bruno a další (C-395/08 a C-396/08, Sb. rozh. s. I-5119, bod 18, jakož i citovaná judikatura).

13 — K ustálené judikatuře viz zejména rozsudky ze dne 7. června 2007, van der Weerd a další (C-222/05 až C-225/05, Sb. rozh. s. I-4233, bod 22); ze dne 22. června 2010, Melki a Abdeli (C-188/10 a C-189/10, Sb. rozh. s. I-5667, bod 27), jakož i výše uvedený rozsudek Bruno a další (bod 19).

C – Ke konkrétní kvalifikaci projednávaného případu

28. Mám za to, že je nezbytné upřesnit terminologii, kterou budu používat při definování povahy zakládajícího aktu společnosti VALE Építési, jejž uzavřely osoby vykonávající hospodářskou činnost ve formě italské společnosti s ručením omezeným, tedy společnosti VALE Costruzioni, které chtěly, aby společnost VALE Építési vstoupila do práv společnosti VALE Costruzioni.

29. Ze spisu vyplývá, že maďarská společnost s ručením omezeným zjevně může v rámci tuzemska přemístit své sídlo z jedné lokality do druhé. V takovém případě se nemění ani právní forma, ani použitelné právo a právnická osoba zůstává tatéž.

30. Z maďarského práva dále vyplývá, že „obchodní společnost může být založena přeměnou (tedy změnou právní formy, fúzí nebo rozdělením)“ [14]. Společnost s ručením omezeným může být například přeměněna na akciovou společnost. Při takové změně právní formy sice vzniká nová právnická osoba, ale je universální právní nástupkyní přeměňované právnické osoby, která ztrácí svou právní subjektivitu v okamžiku přeměny [15]. Podle maďarského práva může být změna právní formy provedena rovněž přemístěním sídla v rámci tuzemska [16].

31. Operace provedená v projednávaném případě se liší od přemístění sídla na vnitrostátní úrovni z toho důvodu, že její provedení vyžaduje založení nové právnické osoby a výmaz stávající společnosti z obchodního rejstříku, jelikož maďarská právní úprava nepřipouští přeshraniční přemístění sídla společnosti založené v zahraničí.

32. Předkládající soud dále zdůrazňuje, že podle maďarského práva nelze případ mobility společnosti, o jaký se jedná ve věci v původním řízení, kvalifikovat jako „přeměnu společnosti“, jelikož maďarské korporační právo zná pouze tři výše uvedené formy přeměny.

33. Podle unijního práva mají mimoto společnosti VALE Costruzioni a VALE Építési tutéž právní formu, tedy formu společnosti s ručením omezeným [17]. Je zřejmé, že ve vnitrostátním právním řádu není nutné upravovat přeměnu společnosti s ručením omezeným na společnost téhož typu, když se nejedná o fúzi ani rozdělení.

34. S přihlédnutím k předchozím úvahám se mi jeví užitečným kvalifikovat operaci provedenou v projednávaném případě jako „přeshraniční opětovné založení společnosti“. Taková operace zahrnuje přemístění sídla společnosti spojené se změnou použitelného práva (tato změna vyplývá z nutnosti založit novou společnost podle práva hostitelského členského státu za účelem pokračování v činnostech původní společnosti), jakož i s výmazem původní společnosti z obchodního rejstříku ve státě původu.

14 — Viz čl. 3 odst. 3 zákona o obchodních společnostech.

15 — Viz čl. 70 odst. 1 zákona o obchodních společnostech. Článek 57 odst. 3 zákona o zápisu společností do obchodního rejstříku stanoví, že „[v] případě změny právní formy se přeměna společnosti oznámí rejstříkovému soudu oblasti, na jejímž území se nachází sídlo právní předchůdkyně, a to ve lhůtě šedesáti dnů od podpisu nebo přijetí zakládajícího aktu. K oznámení se přikládá návrh na výmaz právní předchůdkyně z obchodního rejstříku“. Ze znění tohoto textu přitom spíše vyplývá, že změna právní formy je chápána jako univerzální nástupnictví mezi dvěma právnickými osobami, které mají tutéž identitu, než jako přeměna právní formy jedné a téže právnické osoby.

16 — Viz čl. 57 odst. 4 zákona o zápisu společností do obchodního rejstříku.

17 — K režimu takových společností na evropské úrovni viz například De Kluiver, H.-J., „Europe and the Private Copany – An Introduction“ v De Kluiver, H.-J. a Van Gerven, W. M. (vydavatelé), *The European private company*?, Maklu, Antverpy, 1995, s. 23. Podotýkám, že taková forma spadá do rozsahu působnosti první směrnice Rady 68/151/EHS ze dne 9. března 1968 o koordinaci ochranných opatření, která jsou na ochranu zájmů společníků a třetích osob vyžadována v členských státech od společností ve smyslu čl. 58 druhého pododstavce Smlouvy, za účelem dosažení rovnocennosti těchto opatření (Úř. věst. L 65, s. 8, Zvl. vyd. 17/01, s. 3, viz její článek 1), ale je vyloučena z rozsahu působnosti druhé směrnice Rady 77/91/EHS ze dne 13. prosince 1976 o koordinaci ochranných opatření, která jsou na ochranu zájmů společníků a třetích osob vyžadována v členských státech od společností ve smyslu čl. 58 druhého pododstavce Smlouvy při zakládání akciových společností a při udržování a změně jejich základního kapitálu, za účelem dosažení rovnocennosti těchto opatření (Úř. věst. L 26, s. 1, Zvl. vyd. 17/01, s. 8, viz rovněž její článek 1).

35. Dále poznamenávám, že cíle, který v projednávaném případě sledovaly společnosti a jejich společníci, mohlo být rovněž dosaženo provedením přeshraniční fúze, jejímž prostřednictvím by společnost VALE Costruzioni splynula se společností VALE Építési v souladu se směrnicí 2005/56 [18].

D – *K právní existenci společnosti VALE Costruzioni podle italského práva*

1. Úvodní poznámky

36. Jak Soudní dvůr již několikrát zdůraznil, společnost existuje pouze prostřednictvím vnitrostátní právní úpravy, která upravuje její založení a fungování [19]. Z tohoto pohledu se v projednávaném případě jedná o přeměnu italské společnosti s ručením omezeným na maďarskou společnost. Takovou přeměnu ale současná unijní právní úprava [20] ani maďarské právo neupravují.

37. Je třeba zdůraznit, že navrhovatelkou v řízení o zápis do obchodního rejstříku v Maďarsku je nově zakládaná maďarská společnost (tedy společnost VALE Építési), která patrně disponuje omezenou způsobilostí k jednání v procesní oblasti, jelikož není zapsána v obchodním rejstříku. Podle informací sdělených na jednání právním zástupcem společnosti VALE Építési má ostatně uvedená maďarská společnost aktiva odpovídající části základního jmění požadovaného pro zápis do obchodního rejstříku, jakož i vedení a společníky, kteří však nejsou totožní se společníky italské společnosti.

38. Vzhledem k tomu, že společnost VALE Costruzioni byla v Itálii vymazána z obchodního rejstříku, přitom nastává otázka samotné existence právní předchůdkyně společnosti VALE Építési.

39. S ohledem na nezbytnost vyjasnit několik otázek vztahujících se k vnitrostátnímu právu, byly společnost VALE Építési a italská vláda vyzvány Soudním dvorem, aby se vyjádřily k doplňujícím otázkám.

2. Stanoviska společnosti VALE Építési a italské vlády

40. První otázka, kterou Soudní dvůr položil italské vládě, se týkala podmínek, které musí být splněny italskou obchodní společností, která si přeje přeměnit se prostřednictvím přemístění statutárního sídla na společnost, která podléhá právu jiného členského státu. Uvedená vláda ve své odpovědi uvádí, že italské právo připouští přesun sídla společnosti založené v Itálii do jiného státu. Podle italského práva je přemístění statutárního sídla spojeno s účinky pouze tehdy, pokud je uskutečněno v souladu s právní úpravou obou dotyčných členských států. Podle uvedené vlády společnost nadále existuje jakožto italská právnická osoba pouze v případě, že se státy, mezi kterými se přesouvá, shodují na důsledcích takové operace. Pokud je přemístění sídla spojeno s přáním společnosti již dále nepodléhat italskému právu, lze výmaz z obchodního rejstříku provézt pouze poté, co byl proveden zápis do obchodního rejstříku v zahraničí [21].

41. Druhá otázka položená italské vládě, kterou formuloval Soudní dvůr, se týkala účinků, které italské právo spojuje s výmazem společnosti z obchodního rejstříku. Uvedená vláda tvrdila, že po reformě italského korporačního práva provedené v roce 2003 znamená výmaz kapitálových společností z obchodního rejstříku jejich zánik. Zůstává však otázkou, jak nakládat s právními vztahy nebo aktivy, které po výmazu dále existují nebo se objeví. Je ovšem možné provést zrušení výmazu kapitálové

18 — Forma přeshraniční fúze se často používá ve Spojených státech za účelem změny práva jednoho federálního státu na právo druhého federálního státu, kterým se společnost řídí, viz Armour, J., a Ringe, W.-G., „European Company Law 1999-2010: Renaissance and Crisis“, *Common Market Law Review*, svazek. 48 (2011), č° 1, s. 125 až 174, zejména s. 161 až 162.

19 — Výše uvedené rozsudky Daily Mail and General Trust (bod 19) a Cartesio (bod 104).

20 — Viz výše uvedené sdělení COM(2003) 284 v konečném znění.

21 — Je třeba konstatovat, že toto chronologické pořadí pravděpodobně italskými orgány v projednávaném případě nebylo dodrženo.

společnosti z obchodního rejstříku, což znamená, že dotyčná společnost je nadále považována za činnou, dokud není prokázán opak. Italská vláda na jednání upřesnila, že údaj, v současné době zapsaný do obchodního rejstříku – „byla přemístěna do Maďarska“ – může být se zpětným účinkem vymazán, a to na základě návrhu na jeho výmaz podaného společníky, pokud byl výmaz společnosti z obchodního rejstříku založen na protiprávním rozhodnutí. V takovém případě by problém týkající se existence či neexistence společnosti VALE Costruzioni nutně zanikl.

42. Otázka položená společnosti VALE Építési se týkala především informací prokazujících vůli společnosti VALE Costruzioni provést přeměnu. Společnost VALE Építési ve své odpovědi opakovaně zdůrazňuje, že přeměna a přemístění sídla společností VALE Costruzioni do Maďarska vychází ze záměru vykonávat skutečnou a stálou hospodářskou činnost. Společnost VALE Építési tvrdí, že toto rozhodnutí, jež společnost VALE Costruzioni platně přijala ještě před svým výmazem z obchodního rejstříku, prokazuje pevnou a výslovnou vůli společníků, na kterou nemá vliv relativně dlouhá doba, která uplynula od výmazu společnosti VALE Costruzioni z obchodního rejstříku v Itálii do podání žádosti o zápis společnosti VALE Építési do obchodního rejstříku v Maďarsku.

3. Posouzení

43. Vzhledem k výše uvedenému lze danou situaci analyzovat ze dvou různých úhlů pohledu.

44. Zaprvé, společnost VALE Costruzioni již podle italského práva neexistuje a přemístění v souladu s italským právem nelze dokončit, jelikož společnost již neexistuje. Vyvstávají tak otázky, komu patří aktiva společnosti, zejména kapitál splacený pro účely zápisu do obchodního rejstříku v Maďarsku, a kdo nese odpovědnost za povinnosti společnosti vůči třetím osobám [22]. Především je třeba si položit otázku ohledně povahy vztahu mezi společníky společnosti vymazané z obchodního rejstříku.

45. Zadruhé, společnost VALE Építési ještě neexistuje jakožto maďarská právnická osoba, neboť zápis této společnosti do obchodního rejstříku v Maďarsku byl zamítnut. Tato nově zakládaná společnost má však právní způsobilost požadovanou k tomu, aby mohla vystupovat jako účastnice řízení před vnitrostátním soudem, jakož i před Soudním dvorem.

46. Tyto dva aspekty mohou vést k abstraktním diskuzím, založeným na klasických teoriích o existenci a povaze právnických osob, které se zejména týkají časové kontinuity jejich identit v případě přeměny nebo nástupnictví. Zdá se mi však, že pro účely použití ustanovení unijního práva o svobodě usazování je důležitější realita praktického hospodářského života než teoretické aspekty právní úpravy právnických osob.

47. V tomto ohledu bych rád připomenul formulaci generálního advokáta Darmona ve věci Daily Mail and General Trust o účelu práva usazování, podle které usazení „znamená integraci do národního hospodářství“ a že „[s]amotné usazování je hlavně hospodářský pojem. Tento vždy implikuje skutečnou hospodářkou vazbu“ [23]. Jak mimoto konstatoval generální advokát La Pergola ve věci Centros, „[p]rávo usazování je důležité pro účely naplňování cílů stanovených ve Smlouvě [o ES], které mají zajistit všem občanům Společenství svobodu podnikání prostřednictvím nástrojů upravených vnitrostátním právem za účelem poskytnutí příležitosti účastnit se trhu“ a „jedná se o ochranu příležitosti hospodářské iniciativy a s ní i obchodní svobody využívat nástroje stanovené za tímto účelem v právních řádech členských států“ [24].

22 — Tato otázka se jeví jako zvlášť relevantní, jestliže společnost nebyla zlikvidována. Podle výše uvedeného rozsudku Cartesio (bod 112) nemohla Italská republika vyžadovat likvidaci společnosti jako předběžnou podmínku pro přemístění sídla společnosti spojeného se změnou použitelného práva.

23 — Viz body 3 a 5 stanoviska generálního advokáta Darmona ve věci, v níž byl vydán výše uvedený rozsudek Daily Mail and General Trust.

24 — Viz bod 20 stanoviska generálního advokáta La Pergoly ve věci, v níž byl vydán výše uvedený rozsudek Centros.

48. V případě společnosti VALE Costruzioni je otázkou hospodářská entita založená podle italského práva společníky, jejich vzájemné závazky, aktiva a cíl sledovaný činností společnosti VALE Costruzioni v Maďarsku ve formě společnosti odpovídající maďarskému právu. I když tato entita podle italského práva ztratila svou právní subjektivitu a její právní nástupkyně jí podle maďarského práva ještě nezískala, společnost VALE Építési nebo její společníci musí mít možnost dovolávat se svobody usazování v Maďarsku, aby tam mohli pokračovat v hospodářské činnosti, jak je definována ve stanovách společnosti vymazané z obchodního rejstříku a ve stanovách nově zakládané společnosti.

49. Tento aspekt týkající se záměru společníků se mi při analýze použitelnosti svobody usazování jeví jako nejdůležitější[25]. Svobody usazování se však nedovolává italská společnost, pravděpodobně neexistující, která však může znovu vzniknout, ale maďarská nově zakládaná společnost a fyzické osoby, jež jsou jejími společníky.

50. Za těchto okolností přitom pro účely použitelnosti svobody usazování příliš nezáleží na tom, zda společnost VALE Costruzioni existovala i po únoru 2006 nebo zda přestala předčasně existovat z důvodu případného chybného zápisu do obchodního rejstříku, ke kterému mělo dojít v Římě. V každém případě existují fyzické osoby, státní příslušníci členského státu, které využily svobody usazování v jednou členském státě a mají zájem jí nadále využívat v druhém členském státě. Na situaci se tudíž vztahuje buď článek 54 SFEU, nebo článek 49 SFEU.

51. Ohledně použitelnosti uvedených ustanovení Smlouvy o FEU musím upřesnit, že státní příslušnost společníků nesmí hrát rozhodující roli: jestliže se jedná o italské státní příslušníky, je přeshraniční prvek v podobě Maďarska přítomen, a i kdyby se jednalo o maďarské statní příslušníky, řešení by bylo totožné, neboť v takovém případě by společníci přemisťovali italskou společnost zpět do země svého původu.

52. Naopak kontinuita právní existence první společnosti v okamžiku právního vzniku společnosti, která má být její právní nástupkyní, má jiný aspekt týkající se podmínek stanovených hostitelským členským státem k tomu, aby nově zakládaná společnost mohla být považována za právní nástupkyni první společnosti. Italská právní úprava i obdobná ustanovení unijního práva[26] vycházejí ze zásady, podle níž je nástupnictví možné pouze v případě, že právní nástupkyně existuje předtím, než právní předchůdkyně ztratí svou právní způsobilost. Rozsah této zásady musí být posouzen v rámci třetí a čtvrté otázky.

E – *K použitelnosti svobody usazování v projednávané věci (první a druhá otázka)*

53. Mobilita společností v rámci jednotného trhu může mít různé formy, jako je založení dceřiných společností nebo poboček, přemístění sídla nebo přeshraniční fúze. Problematika korporačního práva souvisí jednak se svobodou usazování na úrovni primárního práva a jednak s podrobnější právní úpravou na úrovni práva sekundárního.

54. Je všeobecně známo, že Evropská unie má daleko k dosažení harmonizace právních předpisů v této oblasti. Zákonodárce Unie již však podnikl kroky ve specifických oblastech.

25 — Připomínám, že stanovy společnosti VALE Építési byly schváleny společníky, kteří se částečně lišili od společníků společnosti VALE Costruzioni.

26 — Viz článek 8 nařízení č. 2157/2001, podle kterého se výmaz z obchodního rejstříku provede pouze po novém zápisu. Viz rovněž *mutatis mutandis* článek 13 směrnice 2005/56.

55. Nařízení č. 2157/2011 [27] tak například stanoví, že statutární sídlo evropské společnosti lze přemístit do jiného členského státu při zachování její právní subjektivity, aniž takové přemístění vede k vytvoření nové právnické osoby. Takové přemístění nutně zahrnuje změnu vnitrostátního práva, které se na tuto společnost použije. Stejně tak nařízení č. 1435/2003 [28] umožňuje takové přemístění statutárního sídla u evropských družstev. Mimoto směrnice 2005/56 upravuje situace, v nichž se společnost spojí se společností založenou v jiném členském státě.

56. Fenomén přemístění sídla tedy není unijnímu právu neznámý. Možnost stanovená výše uvedenými legislativními akty se samozřejmě použije pouze na typy společností, jichž se uvedené akty týkají. Nic to nemění na tom, že taková možnost existuje a že přístup navrhovaný zákonodárcem Unie je v těchto třech oblastech dostatečně soudržný.

57. Co se týče přechodu právnické osoby z jednoho právního řádu do druhého, mimo tří výše uvedených případů neexistuje na úrovni Unie žádná právní úprava. Za současného stavu unijního práva je tedy regulace takového přechodu věcí členských států. V tomto ohledu je třeba připomenout, že článek 293 ES ukládal členským státům zahájit mezi sebou v případě potřeby jednání s cílem zajistit ve prospěch svých státních příslušníků vzájemné uznávání společností, zachování jejich právní subjektivity v případě přenesení sídla z jedné země do druhé a možnost sloučení či splynutí společností, které se řídí právem různých členských států. Článek 293 ES byl přitom zrušen Lisabonskou smlouvou, takže primární právo již možnost uzavřít mezi členskými státy dohody o vzájemném uznávání společností neupravuje.

58. Navzdory různým právním obtížím týkajícím se korporačního práva, vnitrostátního daňového práva, jakož i mezinárodního práva soukromého, to však byl Soudní dvůr, který prostřednictvím svých zásadních rozsudků, jimiž byla otevřena cesta k přeshraniční mobilitě společností, dal hlavní impulsy k rozvoji unijního práva v oblasti společností.

59. Ustanovení Smlouvy o FEU týkající se svobody usazování zaručují právo usazování v jiném členském státě nejen státním příslušníkům Unie na základě článku 49 SFEU, ale rovněž společnostem definovaným v článku 54 SFEU. Podle ustálené judikatury Soudního dvora je cílem těchto ustanovení zajištění práva na vnitrostátní zacházení v hostitelském členském státě, ale rovněž brání tomu, aby stát původu bránil jednomu ze svých státních příslušníků nebo společnosti založené podle jeho právních předpisů v usazení v jiném členském státě [29].

60. Členské státy totiž mají povinnost, zejména od vydání výše uvedeného rozsudku Überseering, uznávat společnosti, které byly právoplatně založeny podle právních předpisů svého členského státu původu, i v případě neexistence materiální vazby k tomuto státu. Jakmile je entita jednou vytvořena, má se za to, že může v rámci Unie využívat svobody usazování [30].

61. Tato mobilita, zakotvená judikaturou, může být omezena vnitrostátními opatřeními způsobilými bránit výkonu základních svobod zaručených Smlouvu o FEU nebo činit jejich výkon méně přitažlivým. Taková opatření jsou však přípustná pouze tehdy, pokud splňují čtyři podmínky, konkrétně musí být uplatněna nediskriminačním způsobem, odůvodněna naléhavými důvody obecného zájmu, způsobilá zaručit uskutečnění cíle, který sledují, a nesmí nepřekračovat meze toho, co je k dosažení tohoto cíle nezbytné [31].

27 — Viz článek 8 uvedeného nařízení.

28 — Viz článek 7 uvedeného nařízení.

29 — V tomto smyslu viz zejména výše uvedený rozsudek Daily Mail and General Trust (body 15 a 16).

30 — Výše uvedené rozsudky Centros (bod 26), Überseering (bod 95) a Inspire Art (bod 137).

31 — V tomto smyslu viz rozsudek ze dne 11. června 2009, Komise v. Rakousko (C-564/07, bod 31 a citovaná judikatura).

62. Uvedené omezení se rovněž projevuje v pojmu „zneužití práva“, který mohou členské státy upřesnit a provést [32].

63. Bez ohledu na velmi široký výklad ustanovení týkajících se svobody usazování, která tvoří samostatný pojem unijního práva, vyplývá další omezení mobility společností z pravidel, podle kterých byla dotčená společnost založena a jejichž důležitost Soudní dvůr zdůrazňuje. Ve věci Überseering tak Soudní dvůr zdůraznil, že pravidla přemístění sídla stanoví vnitrostátní právní úprava, podle níž byla uvedená společnost založena [33].

64. V rozsudku Cartesio Soudní dvůr rovněž rozhodl, že „členský stát má tedy možnost volby při definování jak vazby, která je vyžadována od společnosti k tomu, aby mohla být považována za společnost založenou podle jeho vnitrostátního práva, která může z tohoto titulu využít práva na usazování, tak vazby vyžadované pro pozdější zachování tohoto postavení. Tato svoboda volby zahrnuje možnost členského státu nedovolit společnosti podléhající jeho vnitrostátnímu právu zachovat si toto postavení, hodlá-li se reorganizovat v jiném členském státu tak, že přemístí své sídlo na území tohoto jiného členského státu, čímž přeruší vazbu, kterou stanoví vnitrostátní právo členského státu založení“ [34].

65. To se však vztahuje na situaci, v níž k žádné změně použitelného práva nedochází. Jak Soudní dvůr v rozsudku Cartesio rovněž zdůraznil, případ přemístění sídla společnosti založené podle práva určitého členského státu do jiného členského státu beze změny práva, kterým se řídí, přitom musí být odlišen od případu, kdy dochází k přesunu společnosti z určitého členského státu do jiného členského státu se změnou použitelného vnitrostátního práva, a přitom se společnost změní na společnost určité formy upravené vnitrostátním právem členského státu, do něhož se přesunula [35]. V posledně uvedeném případě nemůže možnost zmíněná v rozsudku Cartesio odůvodnit obzvlášť to, že by členský stát založení tím, že uloží povinnost zrušit a zlikvidovat společnost, zabránil této společnosti přeměnit se na společnost podle vnitrostátního práva jiného členského státu, pokud to jeho právní předpisy dovolují [36].

66. Z toho vyplývá, že změna použitelného práva má nutně dopad na využití svobody usazování.

67. Co se týče naopak hostitelského členského státu, je třeba vyzvednout řešení uvedené v rozsudku SEVIC Systems, který se týkal diskriminačního odmítnutí zapsat přeshraniční fúzi do obchodního rejstříku, i když vnitrostátní právní úprava upravovala možnost zápisu vnitrostátních fúzí. Soudní dvůr měl za to, že „rozsah působnosti práva usazování zahrnuje každé opatření, které umožňuje nebo jen usnadňuje přístup do jiného členského státu, než je stát usazení, a výkon hospodářské činnosti v tomto státě tím, že umožňuje účinnou účast dotčeným hospodářských subjektů na hospodářském životě uvedeného členského státu za stejných podmínek, jako jsou podmínky vztahující se na vnitrostátní hospodářské subjekty“ [37].

68. Jak zdůrazňuje Kontrolní úřad ESVO, v rámci jednotného trhu je třeba přiznat společnostem možnost svobodně si zvolit korporační právo, kterým se budou řídit. Taková možnost volby umožní společnostem zvolit si nejpříznivější hospodářské podmínky a nejvýhodnější systém korporačního práva [38]. Společnosti si totiž obecně přejí přemístit své statutární sídlo do jiného členského státu, aby mohly využít lepšího přístupu k financování a ke snížení nákladů. Mimoto je možné, aby vetší část

32 — Viz rozsudek ze dne 12. září 2006, Cadbury Schweppes a Cadbury Schweppes Overseas (C-196/04, Sb. rozh. s. I-7995, bod 51 a citovaná judikatura); výše uvedené rozsudky Centros (bod 24), jakož i Inspire Art (bod 136).

33 — Výše uvedený rozsudek Überseering (bod 70).

34 — Výše uvedený rozsudek Cartesio (bod 110).

35 — Tamtéž (bod 111).

36 — Tamtéž (bod 112).

37 — Výše uvedený rozsudek SEVIC Systems (bod 18).

38 — V tomto smyslu viz studie o dopadu směrnice na přeshraniční přemístění statutárního sídla [SEC(2007) 1707, s. 11].

činností společnosti od té doby byla prováděna v jiném členském státě. Opětovné přeshraniční založení společnosti, spojené se změnou použitelného práva, tak představuje zvláštní způsob výkonu svobody usazování, srovnatelný s přeshraničními fúzemi. Takové opětovné založení tudíž spadá pod hospodářské činnosti, v souvislosti s kterými členské státy musí respektovat svobodu usazování stanovenou v článku 49 SFEU.

69. S ohledem na výše uvedené je třeba konstatovat, že se články Smlouvy o FEU týkající se svobody usazování použijí na preshraniční opětovné založení společnosti spojené se změnou použitelného práva, přemístěním sídla společnosti, jakož i se založením společnosti podle práva hostitelského členského státu, která přebírá práva a povinnosti uvedené společnosti jakožto právní nástupkyně. Je na vnitrostátním soudu, aby posoudil, zda dotčená vnitrostátní ustanovení a praktiky mohou bránit výkonu uvedené základní svobody, jak tomu podle mého názoru je.

F – *K omezením a jejich odůvodnění (třetí a čtvrtá otázka)*

70. Soudní dvůr v bodě 112 rozsudku Cartesio konstatoval, že přeměna určité společnosti na společnost, která se řídí právem jiného členského státu, je možná „pokud to jeho právní předpisy dovolují“ [39]. Považuji za nesporné, že Soudní dvůr výrazem „jeho právní předpisy“ myslí právní předpisy hostitelského členského státu. Mohl by být uvedený rozsudek vykládán v tom smyslu, že hostitelský členský stát může svévolně buď zakázat, nebo povolit operaci, v rámci níž se mění sídlo kapitálové společnosti a použitelné právo? Podle mého názoru tomu tak není.

71. Chtěl bych zde připomenout, že projednávaný případ kombinuje v přeshraničním rámci prvky dvou operací, které jsou povoleny a uznány maďarským právem na vnitrostátní úrovni: přesun společnosti a přeměnu společnosti na jinou společnost ve formě univerzálního právního nástupnictví mezi těmito dvěma entitami. Maďarská právní úprava výslovně povoluje, aby přesun a přeměna spadaly do rámce jediné operace [40].

72. Mám za to, že zásada zákazu diskriminace, jak jí Soudní dvůr použil ve výše uvedeném rozsudku SEVIC Systems, vyžaduje, aby hostitelský členský stát v zásadě povoloval přeshraniční opětovné založení společnosti.

73. Hostitelský členský stát může společnosti zajisté uložit, aby splnila všechny podmínky, které se podle vnitrostátního práva použijí na obdobné situace. Nemůže však uplatnit interní pravidla, která mohou zabránit přeshraničnímu opětovnému založení společnosti pouze z toho důvodu, že vnitrostátní korporační právo takovou přeshraniční operaci neupravuje. To platí zejména pro překážky vyplývající z pravidel pro zápis údajů do příslušného vnitrostátního rejstříku. V bodě 30 uvedeného rozsudku SEVIC Systems Soudní dvůr uvedl, že skutečnost, že v členském státě je obecně odepřen zápis fúze mezi společností se sídlem v tomto státě a společností se sídlem v jiném členském státě ve svém důsledku brání uskutečňování přeshraničních fúzí, i pokud nejsou ohroženy zájmy spojené s naléhavými důvody obecného zájmu, jako je ochrana zájmů věřitelů, menšinových společníků a zaměstnanců, jakož i zachování účinnosti daňových kontrol a poctivosti obchodních transakcí. Takové pravidlo v každém případě překračuje meze toho, co je nezbytné k dosažení cílů sledujících ochranu uvedených zájmů.

74. Podle mého názoru je tudíž nutné vykládat podmínku uvedenou v bodě 112 výše uvedeného rozsudku Cartesio tak, že hostitelský členský stát měl ve věci v původním řízení možnost uplatnit vnitrostátní ustanovení týkající se založení a přeměny společnosti s ručením omezeným a uložit tak společnosti VALE Építési povinnosti stanovené jeho interním právem pro takovýto případ.

39 — Výše uvedený rozsudek Cartesio (bod 112).

40 — Článek 57 zákona o zápisu společností do obchodního rejstříku.

75. Společnost VALE Építési tedy musí splnit všechny podmínky, které vnitrostátní právní úprava ukládá společnosti s ručením omezeným, pokud jde například o základní jmění, společníky a obsah stanov. Hostitelský členský stát mimoto za účelem prověření přesunu aktiv a pasiv na novou společnost může vyžadovat, aby existovala účetní návaznost mezi společnostmi a aby zahajovací účetní rozvaha zakládané společnosti odpovídala konečné účetní rozvaze společnosti-předchůdkyně. Mám rovněž za to, že uvedený členský stát může žádat ověření a přepočítání aktiv a pasiv společnosti auditorem, aby bylo zajištěno dodržení pravidel týkajících se základního jmění.

76. Dále mám stejně jako Komise za to, že členský stát může na přeshraniční situace rovněž uplatnit zvláštní pravidla, je-li to odůvodněno specifičností těchto situací a pokud tato pravidla nejsou diskriminační ani nepřiměřená. Jestliže lze údaje zapsané do obchodního rejstříku v souladu s vnitrostátním právem namítat proti třetím osobám jednajícím v dobré víře a pokud mají tyto údaje konstitutivní účinek a zakládají přitom objektivní odpovědnost státu v případě jejich nesprávnosti, není namístě vztahovat tyto zásady na informace pocházející od orgánů jiných členských států, jejichž správnost nelze hostitelským členským státem ověřit.

77. Nejdůležitější otázkou tedy je, zda nově zakládaná společnost může požadovat, aby společnost založená v jiném členském státě byla uvedena jako její právní předchůdkyně. Mám za to, že na tuto otázku je třeba odpovědět kladně, pokud je uvedená společnost schopna prokázat, že nástupnictví povolovaly právní předpisy členského státu původu. Vycházím totiž z toho, že přesun aktiv mezi společností-předchůdkyní a nově zakládanou společností se může uskutečnit pouze podle původního právního řádu.

78. Naopak v otázce pohledávek a jiných povinností společnosti-předchůdkyně, souhlasím s názorem Kontrolního úřadu ESVO, podle něhož je údaj v maďarském obchodním rejstříku o právním nástupnictví takové povahy, která chrání věřitele, jelikož výše uvedený rozsudek Cartesio umožnil „zmizení“ společnosti z jednoho členského státu bez likvidace. Vnitrostátní právo hostitelského státu musí společnosti umožňovat, aby uznala svůj status nástupkyně jiné společnosti, což znamená, že nově zakládaná společnost přebírá všechna práva a povinnosti společnosti-předchůdkyně [41].

79. Takový univerzální převod však není možný, jestliže společnost-předchůdkyně ztratila svou právní subjektivitu v okamžiku zápisu společnosti-nástupkyně do obchodního rejstříku. V takovém případě jsou držiteli práv a povinností společnosti-předchůdkyně buď fakticky existující společnost bez právní subjektivity, nebo společníci společně nebo jednotlivě. Takový případ neumožňuje univerzální právní nástupnictví mezi dvěma společnostmi. Z toho podle mého názoru vyplývá, že v projednávaném případě maďarské orgány nemusí uznat společnost VALE Építési jako právní nástupkyni společnosti VALE Costruzioni, ledaže by byl výmaz společnosti VALE Costruzioni z italského obchodního rejstříku předtím zrušen.

VI – Závěry

80. S ohledem na výše uvedené úvahy navrhuji Soudnímu dvoru, aby na předběžné otázky položené Magyar Köztársaság Legfelsőbb Bírósága odpověděl takto:

„1) Články 49 SFEU a 54 SFEU se použijí v případě ‚přeshraničního opětovného založení společnosti‘, tedy v případě, kdy společnost založená v určitém členském státě (členském státě původu) přemístí své sídlo do jiného členského státu (hostitelského členského státu) a současně za tímto účelem zajistí svůj výmaz z obchodního rejstříku v členském státě původu, vlastníci společnosti

41 — V případě účinků takového prohlášení v daňové oblasti je při posouzení třeba přihlédnout k předcházení zneužití práva a judikatuře Soudního dvora týkající se daňových překážek svobodě usazování.

schválí zakládající akt nové společnosti vyhotovený podle práva hostitelského členského státu a posledně uvedená společnost podá návrh na zápis do obchodního rejstříku hostitelského členského státu v souladu s právem posledně uvedeného státu.

2) Články 49 SFEU a 54 SFEU brání právní úpravě nebo praxi hostitelského členského státu, která upírá společnosti legálně založené podle práva jiného členského státu původu právo přemístit své sídlo do hostitelského členského státu a tam pokračovat v činnosti ve formě společnosti založené podle práva tohoto státu, ledaže se toto opatření uplatní nediskriminačním způsobem, je odůvodněno naléhavými důvody obecného zájmu, je způsobilé zaručit uskutečnění cíle, který sleduje, a nepřekračuje meze toho, co je k dosažení tohoto cíle nezbytné.

3) V případě přeshraničního opětovného založení společnosti je dotyčná společnost povinna ve svém návrhu na zápis do obchodního rejstříku důvěryhodnými prostředky a na základě ověřených důkazů prokázat, že společnost založená v jiném členském státě musí být považována za její právní předchůdkyni. Skutečnost, že společnost požaduje zápis své právní předchůdkyně do obchodního rejstříku hostitelského členského státu, nepředstavuje jako taková platný důvod pro zamítnutí jejího návrhu na zápis do obchodního rejstříku.

4) V případě přeshraničního opětovného založení společnosti mohou členské státy stanovit, že se povinně použijí ustanovení vnitrostátního korporačního práva týkající se přemístění sídla, jakož i vnitrostátních přeměn, pokud se tato ustanovení použijí nediskriminačním způsobem, jsou odůvodněna naléhavými důvody obecného zájmu, jsou způsobilá zaručit uskutečnění cíle, který sledují, a nepřekračují meze toho, co je k dosažení tohoto cíle nezbytné. Členské státy mohou rovněž stanovit, že se na přeshraniční situace povinně použijí zvláštní ustanovení, pokud uvedená ustanovení nezatěžují společnosti, které chtějí využít své svobody usazování, více než v případě přemístění sídla nebo přeměněny vnitrostátní povahy.“